

do imajo mesta. Čim bolj prijateljsko in prijazno razmerje bodo mesta gojila napram slovenskemu ozemlju, tem več hrane in živil bo. S sovražnim nastopanjem se nihče ne pridobi, posebno isti ne, ki kruh deli. Kdor bo z nami, bomo mi tudi z njim!

Naše žrtve za domovino.

Dne 3. avgusta se je vršil žalosten, toda jako sijajen pogreb pri Sv. Frančišku v Gor. Sav. dolini. Spremili smo na zadnji poti vrliga mladeniča Francolna Nerat, ki je bil 39 mesecev na fronti in odpočival doma pri svojih starših. Mozirčani so mu zapeli ginjaže žalostinke na domu in na grobu. Poslane dr. Verstovšek je govoril nagrobni govor, v katerem je zlasti povdarjal, kako kruto je usoda delala z mladeničem, katerega je obvarovala božja previdnost 39 mesecev pred krogami sovražnikov, ki je pa vzdihnil svojo blago dušo pred očmi skrbne matere, zadet od krogle neprimišljenega žandarja. Žalost je v celi dolini velika: razburjenje ljudstva nad orožniki nepopisno.

Od č. g. vojnega kurata je sprejela občespoštovana in priljubljena obitelj Kuharjeva v Brsteh pri Ptuj nad vse žalostno poročilo iz italijanskega bojišča, da je padel junaške smrti dne 17. julija t. l. za cesarja in domovino 40 let stari posestnik in večletni občinski predstojnik Franc Kuhar. Padli junak je bil brat č. g. kaplana Antona Kuhar in se je boril že od začetka vojne. Z njim je legel v grob mož, ki je bil izredno blagega značaja, vedno na svojem mestu. Bil je zaveden Slovenec in zvest naročnik našega lista. Z njim ni le izgubila njegova blaga žena z dvema nedoraslima otrokoma blagega moža in skrbnega očeta, ampak občina Brstje bo pogrešala svojega priljubljenega predstojnika, ki je bil vedno pravičen in blag sodrug svojim mnogim prijateljem. — Dragi France! Crna zemlja te je vzela in te ločila od dragih tvojih, a mi te ohranimo v blagem spominu in se te bomo spominjali v molitvi. Kuharjevi celi rodbini in njegovi ženi kakor otrokoma pa na tem mestu najglobokejše srčno sožalje! Padlemu junaku pa slava! Bodi mu Bog plačnik za njegova dobra dela! In naj mu bode zemljica lahka!

Iz Tinja na Pohorju se nam poroča, da je v teku enega tedna smrt pobrala tri vojake te občine: Prvi je umrl Jernej Pliberšek, posestnik na Velikem Tinju. Sušica, ki si jo je pridobil vsled prehlada, spravila ga je v prerani grob. Umrl je na svojem domu. Pet dni pozneje je v solnograški bolnišnici umrl za hudimi ranami Janez Jesenek, kmetski sin v Planini. Leta dni poprej pa sta oče in brat tega mladeniča padla na bojnem polju. V soboto, dne 27. julija je pa v Mariboru v vojaški bolnišnici umrl Pet, Marvič, drvar, ki se je na vojnem polju prehladil in vsled tega končal še mlado življenje. Bog jim daj — svefi raj!

Zopet je došlo žalostno poročilo od poveljstva č. kr. poljskega lovskega bataljona št. da je dne 15. junija t. l. na italijanskem bojišču pri Asiagu padel od sovražne granate zadet mladenič Franc Veis iz Spodnjega Gasteraja v Slov. gor. Bil je ud Marijine družbe, katero je prisrčno častil; večine pisem, katere je pošiljal svojem, je sklenil z besedami: „Z Bogom in Marijo!“ Upamo, da je Marija svojemu častilu izprosil milostno sodbo in ga pripeljala v nebeske višave! Rajni je bil tihega in treznega značaja; imel je lepo in redko čednost, da se nikoli ni opijal in je bil radi prijaznega občevanja z bližnjim povsod priljubljen. Rajni je najraje čital naš list, katerega je imel tudi pri vojakih naročenega. Tebi pa, nezabni France, bodi tuja zemljica lahka!

Dne 18. junija je padel na italijanskem bojišču vrl slovenski mladenič Jožef Capl iz Frama, star 21 let. Bil je vojak 87. pešpolka. Rajni je bil sin gašega somišljenika posestnika Capla. Naše prisrčno sožalje, padlemu Jožetu pa svetila večna luč!

Dne 15. junija t. l. je padel pri Asiagu narodnik Alojzij Marčič iz Slov. Bistrice, star šele 24 let. Služil je že od začetka vojske ter bil odlikovan s Karlovim četnim križcem, z bronasto, z malo, in z veliko srebrno hrabrostno kolajno. Naj počiva v miru!

Dne 18. junija 1918 je žrtvoval za cesarja in domovino svoje mlado življenje Alojzij Lajh, doma iz Polenšaka. Kot desetnik se je vojskoval ob Piavi in bil odlikovan s tremi svetinjami, star še le 24 let. Bil je ud Marijine družbe, naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Služboval je nekoliko tudi kot organist v Mariboru.

Iz italijansko-tirolskega bojišča je pred kratkim došla žalostna vest, da je dne 27. junija 1918 od sovražne granate zadet padel Jakob Vršič iz Stanetinec pri Sv. Antonu v Slov. gor. Bil je pridren mladenič, zvest naročnik „Slov. Gospodarja“, edina tolažba enega brata in dveh sester, živa silka že rajnih staršev. Kot bodoči gospodar si je očrog svoje rojstne hišice zasadil mnogo sadnih dreves, pa ljubi Bog ga je prežgodaj poklical k seti, kjer se zdaj veseli pri svojih dobrih starših. Njegove prsti sta krasili meja in velika srebrna kolajna in Karlov križec. Svece za dom si ljubil praznovati za domovine si snubil smrti krenko!

Bridka usoda je zadela hišo Tušev v Polenšaku pri Polenšaku. Č. g. vojni kurat je sporočil žalostno novico, da je padel njih sin Ivan Tuš na Tirolskem za cesarja in domovino dne 15. junija t. l., spreviden s sv. zakramenti za umirajočega, star še le 21 let. Bil je zvest ud Marijine družbe, zelo rad je čital „Slovenskega Gospodarja“, ki vedno zahteva v očetovo hišo. Dne 10. junija je še pisal, da pride žet. Dragi Ivan! Ni ti bilo dano, ti domov

žet, ker Te je večni Bog poklical v boljšo domovino, da boš žet obilno žetev, ki si si jo zaslužil s svojo potrpežljivostjo.

Iz Stoječev pri Ptuj se nam piše: V junjskih bojih ob Piavi je padel tudi Jožef Golob in sicer dne 18. junija. Trpel je na različnih frontah že skozi štiri leta in končno, kakor mnogi drugi, na laških tleh našel mir. Bil je tih in blag mladenič, ki je doma lepo izpolnjeval svoje verske dolžnosti. Zato ga ohranimo vsi v najboljšem spominu!

Padel je junaške smrti za domovino na italijanskih tleh spoštovani mladenič korporal Alojzij Lajh, doma iz Polenšaka. Zaslužil si je visoko odlikovanje, pa bridka smrt mu ni dopustila, da bi se ga veselil. Imel bi priti sedaj na dopust, katerega si je že tako želel, pa mu ni bilo dano, da bi se enkrat videl svoje domače. Bil je ud Marijine družbe, zato pa se sedaj gotovi pri njej veseli, saj je bil zmiraj zelo pridren mladenič. Zaposlen je bil v cerkveni službi v Št. Petru pri Mariboru in pred odhodom k vojakom pa v stolni cerkvi v Mariboru. Iz njegovega zadnjega pisma, katero je še pisal dne 16. junija, je razvidno, da je slutil smrt, ker je jemal od vseh slovo. — Celi rodbini Lajhov izrekamo globoko sožalje, mladenemu slovenskemu junaku pa, ki je imel pred seboj še tako lepo bodočnost, naj svefi večna luč!

Ob Piavi na Laškem je dne 4. julija t. l. sovražna krogla pretrgala nit življenja vrlému 23letnemu mladeniču Francu Potočnik iz Spodnjih Jablan pri Cirkovcah. Pokopan je bil dne 6. jul. pri Grisoleri ob Piavi. Služil je pri domačem 87. pešp. že 44 mesecev. Starši so bili zelo ponosni na njega, ker je bil vzor tihega mladeniča, tihega in mirnega značaja. Bil je tudi naročnik našega lista. Za svojo poštenost je gotovo dosegel plačilo nad zvezdami!

Vse padle slovenske junake ohranimo v trajnem spominu!

Hmeljarjem!

Povodom svojih poučnih predavanj o hmeljarstvu v času pred svetovno vojno sem vedno trdil, da je ugodnejša, ako ni potreba, da leta hmeljar zakupim, ampak da je nasprotno. Kakor vse okoliščine kažejo, smejo hmeljarji pričakovati letos lepo ceno in vsled tega tudi prijetno in lahko prodajo. Hmeljarju bodi torej prva skrb, vas hmelj lepo obrati in dobro posušiti ter ga pravilno in pravočasno pobasati in čakati na najugodnejši čas prodaje. Poslušajmo, kaj pravi ravnatelj Gauba v svojem poročilu z dne 1. t. m. Evo!

V drugi polovici meseca julija je bilo vreme razvoju hmeljske rastline ugodno. Med tem ko se je en del zaostalih nasadov zboljšal, so se zgodaj zrastle nasadi vsled črne rose poslabšali, kar so posebno povzročile mrzle noči. Večji del nasadov vseh avstro-ogrskih okolišev in tudi v Nemčiji je bil prav občutno oškodovan po listnih ušicah in črni rosi in bo ostal brez pridelka, kar se že desetletja ni zgodilo. Te skrajno slabe letine tudi sedaj najugodnejše vreme ne more preprečiti, ker smo že v mesecu avgustu, torej neposredno pred obiranjem. V maloštevilnih dobrih nasadih različnih okolišev prehaja redko ovetlje v kobule; v pozno zrastelih nasadih in posebno pri poznem hmelju se je ovetlje še le sedaj prikazalo, kateremu je pa za prehajanje v kobule — potrebno ugodno vreme in posebno tople noči in zadostna množina mokrote. Z ozirom na navedeno je sedaj cenitev množine letošnjega pridelka nemogoča. Toliko se pa že lahko reče, da bodo Avstrija, Nemčija in Ogrska letos pridelale komaj eno tretino lanskega pridelka; pri tem pa še pride letošnja omejitev hmeljskih nasadov v poštev. Obiranje hmelja se bo letos vršilo 8—10 dni pozneje, kakor v drugih letih, in bo kmalu končano. Mnogo je tudi hmeljarjev, kateri sploh ne bodo imeli kaj obratiti. Vsled vsega tega so postali hmeljski trgi v Zateu in Norimberku jako živahni in le cena zdatno poskočila in se bo še zvišala. V Zateu se danes plačuje žateški hmelj po 280—300 K, za tuji hmelj 260—280 K in za stari hmelj 165—175 K za 50 kg. V Norimberku se pa danes plača za tržno in hribovsko blago 150—185 M, za hmelj iz Hallertaua 170—210 M, za virmberški in tetnanski hmelj 170—210 M in za stari hmelj 105—125 M za 50 kg. Konečno razpoloženje je bilo na obeh trgih jako čvrsto, pri vsak dan se dvigajoči ceni.

Anton Petriček.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se že tri dni nadaljuje velika ofenziva ameriško-angleških čet južnovzhodno od mesta Amiens med rekama Ancre in Avre ob Sommi. Angleško-ameriške čete so dosegla na tem delu fronte velike vspehe ter potisnile nazaj nemške postojanke za približno 18 do 20 km. Dalje proti jugu se pa istotako nadaljuje francoska ofenziva med rekama Avre in Oise v smeri proti važnemu križišču Noyon. Mesti Montdidier in Soissons so nahajata v francoski oblasti. Nemške čete so se umaknile na severni breg reke Aisne. V tej protiofenzivi so izgubili Nemci 6000 štirijaških kilometrov ozemlja. Ofenziva se nadaljuje z nezmanjšano silo.

Razne politične vesti.

Narodni Svet se bo ustanovil dne 16. in 17. avg. v Ljubljani. Ker gredo sedaj slovenske stranke posebno v narodnostnih vprašanjih skupaj, za

to jim je treba tudi torišča za skupna posvetovanja. To bi naj bil Narodni Svet. K Narodnemu Svetu bodo poslane svoje zastopnike vse stranke iz Slovenskega, Istre in Dalmacije.

Čehi in Poljaki v Ljubljani. V petek, dne 16. avgusta, pridejo s popoldanskim brzovlakom češki in poljski politiki v Ljubljano, kjer imajo drugi dan z jugoslovanskimi poslanci skupna posvetovanja. Ljubljana jim priredi slovesen sprejem.

Jugoslovanski klub ima dne 17. avgusta pop. ob treh sejo vseh poslancev v srebrni livo-rani hotela Union v Ljubljani. Posvetovali se bodo o politični situaciji ter tudi o stališču, ki ga bodo zavzeli nasproti vladnim davčnim predlogom.

Odkritje dr. Krekove spominske plošče. V nedeljo, dne 18. avgusta, se bo odkrila na župnišču v Št. Janžu na Dolenjskem, kjer je dr. Krek umrl, spominska plošča. Tega slavlja se udeležijo mnogo ljudstva. Tudi Čehi, Poljaki, Hrvati in Srbi so naznanjeni v velikem številu. Iz Ljubljane vozi vlak v Št. Janž ob 8. uri zjutraj.

Nerazdružna zveza slovanskih narodov. Listi poročajo: Pred nekaj dnevi se je vršilo skupno posvetovanje poljskih, čeških in jugoslovanskih poslancev. Pri tej priliki je bila podpisana skupna izjava glede solidarnosti slovanskih avstrijskih narodov, ki se glasi: „Združeni v veliki zahtevi po neodvisnosti in svobodi in ukazu bratske solidarnosti, dalje prepričani, da dosežemo svoj skupen cilj le na podlagi skupnega dela, so sklenili zastopniki Poljakov, Čeho-Slovakov in Jugoslovancev postaviti v času svetovnega prevrata stalno, trajno in nerazdružno zvezo slovanskih narodov.“

Kaj se v Mariboru zapleni. V ponedeljkovi „Straži“ je cenzura zaplenila v poročilu o obisku italijanskih letalcev na Dunaju poročilo, da je vjeti italijanski poročnik Sarzi, ki je pri Dunajskem Nov. mestu ponesrečil, še isti dan skupno obvedoval s častniki avstrijskega letalskega zbora. Vsi drugi listi so smeli prinesiti to vest, n. pr.: „Edinost“, „Slovenski Narod“, „Arbeiter Zeitung“, „Neues Wiener Journal“ itd., le „Straža“ ne. Tako svobodo uživajo slovenski listi pri nas v Mariboru!

Drzni italijanski letalci. V petek, dne 9. avg. okoli 10. ure dopoldne je neopaženo priplulo nad Dunaj 7 laških letalcev. Bomb niso metali, pač pa na stotisoče listkov, v katerih pozivajo Dunajčane, naj ne izvršijo samomora s tem, da grečo čez drn in stru s Prusi. Očita se jim med drugim: „Odkar ste oblekli prusko uniformo, ste se ponižali do berlinskega grobijana in cel svet se je zasukal proti Vam. Pruski generali so Vam obljubili odbojne zmage, a te so ravno take kakor obljubljeni kauh iz Ukrajine. Dunajčani, pomislite, kaj Vas čaka in prebudite se!“ — Nad Dunajem so se mudili letalci samo kakih 5 minut, odpluli so nato proti Italiji. Pri Dunajskem Novem Mestu je en letalec ponesrečil in se je moral spustiti na tla. Letalo je zažgal. Na begu so ga vjeli. Izpovedal je, da so letala zjutraj ob 6. uri odplula iz mesta Padova. — Ostala letala so plula na čili Gradec, Lipnica, Pohorje, Savinjska dolina, Ljubljana, Trst na Italijansko. Ob pol 12. uri dopoldne je šest letal srečno prispelo domov. Za dolgo pot okoli 600 km so drzni italijanski letalci rabili samo čtrih pet ur.

Madžarska predrznost. Med avstrijsko in ogrsko vlado se vrše pogajanja o ustanovitvi samostojne ogrske vojske. Stvar se tiče tudi Hrvatske in ogrska vlada je povabila Hrvate na pogovore, zaradi lepšega. Zmenili se niso nič in odgodili razplet na regnikolarne deputacije, ki nikoli ne zberejo. V ogrskem državnem zboru so poslanci hrva. ko-srbske koalicije protestirali proti temu, da se hrvaško domobranstvo in črna vojska meča v en koš z ogrskim honvedom in ogrsko črno vojsko. Madžari bi radi Hrvate tako podjarmili kot so Slovake in druge narode na Ogrskem.

V nemškem glavnem stanu se vršijo dni velika posvetovanja. Navzoči so cesar, Hindenburg, Ludendorff, ministri in drugi. Predmet posvetovanj: položaj na zahodni fronti in sovražno gibanje proti Nemcem v Rusiji.

Lojd Džorž o zmagi nad Nemčijo. Angleški ministrski predsednik Lojd Džorž je imel dne 9. t. m. govor, v katerem je med drugim rekel: Bojujemo se za pravico in pravični Bog nam bo to priznal. Sovražnik je narod, ki govori in sanja le o vojni. Ko dosežemo pravičen mir, nam bo zopet zasijal bežji blagoslov! Po dosedanji zmagi zremo z zaupanjem v bodočnost. Priti še utegnejo temni dnevi, toda vkljub temu bomo ostali trdni. Zmago nam jamči duh, ki preveva naš narod. Nova ustvaritev sveta zahteva sicer velikih žrtev, toda ta svet bo velik, kakor so žrtve, iz katerih bo izšel.

Balfour o mirovnihih vira. V angleški spodnji zbornici je imel minister Balfour govor, v katerem je rekel med drugim: Glavna ovira, da ne more priti do miru, tvori okolnost, ker je nemška politika popolnoma pogrešena, kajti v Nemčiji delajo politiko razni pisatelji, profesorji in taki ljudje, ki se pečajo s trgovino in z zgodovinskimi preiskavanji. Ti ljudje so prežeti z mislijo, da mora Nemčija zagospodovati na celim svetom. Glede Belgije se še Nemčija doseblja ni izrekla, da hoče popraviti storjeno krivico in čežalo vrniti nazaj. Skoda pa, katero ji je povzročila, popraviti. Na vzhodu si je Nemčija ustvarila upliv,